

Võõrkeelel ei või olla kohta algkooli alamates klassides.

Võõrkeelele ei või olla kohta algkooli alamates klassides.

Tallinna eraalgkoolide ringkondadest oli lüüdnud nädalal saadetud meie suurematele ajalehtedele kirjutis, mille eesmärgiks nähtavasti oli õhutada mõtet, et võõrkeele õpetamine algkoolides peaks algama juba alamates klassides. Kuna selle kirjutisega on tahetud mõjutada avalikku arvamist niisuguse mõtte kasuks, siis lubatagu tunna sellele paar puht-pedagoogilist vastuvõidet.

Võõrkeele õpetamine koolis ei või alata liig vara. Nende riidade kirjutaja on järelelöödnud saksa keele õpetamist eesti lastele algkooli 3. ja 4. klassis ^{selles} siis kui seda ainet nimetatud klassides veel õpetati. Tähelepanekud sellest tõi järele mõned väga kurva mulje: lapsed pidid sõnu ja lauseid tuppima ja ainult mehaanilise mäluga omandama võõrkeele vorme, sest nende teadlikuks omandamiseks ei ole lastel selles eas tarvilist keelelist arengumist. Niisuguse saksa keele vormide omandamine nagu artiklid, sõnase lühendid, akkusatiiv, tegusõna pöördelised muutused eriti tugevas pöördes, prepositioonid jne, mida määramatult peab tarvitusele võtma juba esimesel keele õppimise aastal, tekitab eesti lastele ^{ühel} väga suuri raskusi. Aga unustab ^{ühel} kiiresti. Vanemas eas, kui lastes on juba keelelõppe arenenud emakeele õpetusega, leiavadki lapsed tuge võõrkeele õppimisel selles keeletundes, aga siiski järele võõrkeele vormid raskesti arusaadavaks. ^{ka} sellel arengumastmel, kuhu lapsed jõuavad 5.-6. õppeaastal.

Laste vanemate seas siiski püsib arvamus, et mida varem alatakse võõrkeele õpetamist, seda parem. See väide on ehk õigustatud ainult sel juhul kui lapsed kodus kuulevad ja räägivad võõrkeelt. Teiste laste suhtes, kes kuulevad võõrkeelt ainult koolis ja neid on meil rõhuv enamus, on see väide täiesti ekslik, nagu seda kinnitavad tegelikud kogemused koolitööst. Ja et Tallinna erakoolides on lapsi, kes ka kodus räägivad saksa keelt, siis tulebki ennalt niisugune eksiarvamus ¹⁶⁶. Aga arvame, et samad lastevanemad, kes nõuavad saksa keelt juba alamates klassides, ei oleks vist sugugi püri sellega, kui ennast hakataks õpetama suudalikult näiteks inglise või vene keelt.

Teine eksiarvamus ¹⁶⁶ on selles, et peetakse võimalikuks alata keeleõppimist paari nädala-tunniga. Niisugune tühjkorraldus on otstarbetu aja raiskamine ja laste vaimsele jõule kulutamise, sest lapsed rohkem unustavad nädalaga kui õpivad juure selle paari tunniga. Võõrkeele õppimine peaks algama

niisuguse tšhjaotusega, mis võimaldaks harjutust võõrkeeles igapäev. Aval. algkoolide tunnikavades ongi puutud tšhita seda nõuet, kuna võõrkeelele 5. ja 6. õppeaastal on mšhkratud 5 tundi nšhdalas. Rohkem aega ei vöi mšhkrata õpilaste veelgi liig suure tšhskoormaa tõttu.

Pedagoogiliselt õige seisuks võõrkeelte suhtes on selles, et sunduslikus algkoolis õhde ei tuleks õpetada võõrkeelt. Nii ongi tšh korraldatud vñlismail, isegi vñhkes kolmekeelelises šveitsis, vñhkimata juba suurrahvastest. Kui meil siiski on jšhtud võõrkeel algkooli õppekavva siis ainult selle eesmšrgiga, et kergendada võõrkeele õpetust keskkoolis, olgugi et ei meil ega mujal algkoolil ei ole otsest ülesannet ette valmistada õpilasi keskkoolile. Need õpilased, kes pšrast algkooli lõpetamist keskkooli ei lšhe, ei saa ka mingit kasu võõrkeele õppimisest, sest selle vñhese keeleõppusega, mis algkool suudab anda, ei ole elus midagi pšhkle hakata. (Siinkohal olen tšhendanud, et algkoolides šoib meil 120.000 last keskkoolides aga ainult umbes 15.000 a.o. vaevalt 11%) On ka selge, et rõhuv enamus algkooli lõpetajatest jšhvad mšale kus nad ei puntu kokku ühegi võõrkeelega, mille tõttu needki vñhased teadmused, mis ainult koolis omandatud, kaovad jšhijetult.

Seepšrast ongi meie algkooli õppekavades ette-nšhtud vñimalus vabas-
tada võõrkeele õppimisest neid lapsi, kelle kohta on teada, et nad keskkoo-
li ei lšhe, ja õpetada neile selle asemel asendeid, millel on ka eluline vñh-
tus, nagu emakeel. kšhitšh, majapidamine j.m. Jšnšb ainult soovida, et vastav
ametlik korraldus ilmuks ligemas tulevikus. Võõrkeele tagasitoomisest ala-
matesse klassidesse av. algkoolides ei vöiks aga tõsiult juttu olla.

J. Kain